

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata miejscowa:
 bez odnożenia:
 Na rok . . . 9 rsr.
 „ 6 miesięcy . . . 4 50 k.
 „ 3 miesiące . . . 2 25 k.
 „ 1 miesiąc . . . 75 k.
 Za odnożenie dopłaca się
 5 kop. miesięcznie.

Prenumerata zamiejscowa
 z odsyłką pocztą:
 Na rok . . . 12 rsr.
 „ 6 miesięcy . . . 6 „
 „ 3 miesiące . . . 3 „
 „ 1 miesiąc . . . 1 „

Prenumerata przyjmuje się: w Warszawie, w głównym kantorze Redakcji przy ulicy Miodowej Nr. 487 i w innych jej kantorach miejskich: — w St. Petersburgu, w księgarni A. T. Bazunowa na Newskim Prospektie w domu Olchinowej; w Moskwie, w księgarni J. S. Solowiewa.

ROK JEDENASTY.

Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz sześć kopiejek od wiersza druku lub jego miejsca, za dwa razy, dziewięć kopiejek, za trzy razy, dwanaście kopiejek i t. d. — Oddzielne numery sprzedają się po 5 kopiejek.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

Kalendarz prawosławny.

We środę, 27 marca (8 kwietnia), — św. Matrony soluns. mucz.
 We czwartek, 28 marca (9 kwietnia), — Wel. św. Mariona p.
 W piątek, 29 marca (10 kwietnia), — Wel. św. Marka.

Słońce wsł. o godz. 5 min. 24; zach. o godz. 6 min. 42.

Sporożnienia meteorologiczne

dostarczane przez obserwatorium warszawskie.
 Dnia 25 Marca (6 kwietnia) 1874 roku.

	Chłnienie powietrza sprówadzone do 0°	Temper. powietrza przy 5 stopniach	Wilgoć %	Kierunek wiatru.
6-7	744.2	+ 5.2	98	spokojnie
1	743.0	+ 14.3	72	południowy.
9	742.6	+ 11.2	81	spokojnie.

Kalendarz rzymsko-katolicki.

We środę, 27 marca (8 kwietnia), — św. Djonizego bisk.
 We czwartek, 28 marca (9 kwietnia), — św. Marii Kleofy.
 W piątek, 29 marca (10 kwietnia), — św. Ezechiela pr.

Wysokość wody na Wiśle stóp 10 cali 3.

PRENUMERATA

„DZIENNIK WARSZAWSKI”
 W 1874 r.

Cena prenumeraty dla mieszkańców Warszawy.
 Bez rozsyłki: na rok 9 rs.; — na 6 miesięcy 4 rs. 50 kop.; — na 3 miesiące 2 rs. 25 k.; — na 1 miesiąc 75 kop.
 Za przesyłkę do domu dopłaca się miesięcznie 5 kopiejek.

Cena prenumeraty zamiejscowej.
 Na rok 12 rs.; — na 6 miesięcy 6 rs.; — na 3 miesiące 3 rs.; — na 1 miesiąc 1 rs.

Prenumerata przyjmuje się w Warszawie, w kantorze głównym Redakcji „Dzienników Warszawskich” przy ulicy Miodowej Nr. 487 (18).

DZIAŁ URZĘDOWY.

Najjaśniejszy Pan, w skutku najpoddanniejszego przedstawienia decyzji Najświętszego Synodu, 12 stycznia roku bieżącego, Najmilszej raczył zezwolić na ustanowienie na koszt procentów od zebranego przez duchowieństwo diecezji Saratowskiej, za pomocą przeklebieńszego Joanicjusza, biskupa poprzednio saratowskiego, obecnie misznowogrodzkiego, na utrzymanie dwóch chłopców i dwóch dziewcząt w założonej przez starania biskupa w m. Saratowie, otwierającej się z upoważnienia Najświętszego Synodu ochronie diecezjalnej dla sierot i ubogich dzieci duchowieństwa.

Najjaśniejszy Pan, w skutku przedstawienia Komitetu Ministrów i według jego uchwały, 15 lutego roku bieżącego, Najwyżej raczył, poniżej wymienione §§ Najwyżej zatwierdzonej, 25 września 1873 roku, Ustawy Stowarzyszenia Honorowskiej cukrowni i rafinerji, zmienić w następujący sposób:

W §§ 2 i 58, zamiast „do 1 marca 1889 r.”, po wiedzied „do pierwszego marca tysiąc osiemset czterdziestego roku”.

§ 19 wyluszczyć: „Zarząd czynnościami Stowarzyszenia należy do Dyrekcji, znajdujące się przy samej cukrowni we wsi Trostjanca”.

§ 26 uzupełnić uwaga: „Dyrekcja zbiera się co najmniej raz na miesiąc”.

Moskiewskie Powiatowe Zebranie Ziemskie wniosło podanie o założenie jego kosztem we wsi Pawszynie elementarnej szkoły ludowej, z nadaniem tej szkole imienia Wielkiej Księżny Marii Aleksandrownej, na pamiątkę radosnego wypadku zarezyzn Jej Cesarskiej Wysokości z Księciem Edyuburskim, z dozwoleniem prztem umieszczenia w pomienionej szkole portretu Jej Wysokości.

Na urządzenie i utrzymanie w 1874 r. pomienionej szkoły, Zebranie Ziemskie wyznaczyło 3,000 rub., a w razie niedostateczności tej sumy upoważniło Moskiewski Urząd Ziemski do wydania na ten przedmiot jeszcze do 400 rub. z funduszy ziemstwa; na utrzymanie zaś szkoły w następnych latach, ziemstwo będzie wyznaczało do 800 rub. rocznie.

O takim podaniu, zakomunikowam Ministrowi Oświecenia Publicznego przez Ministra Spraw Wewnętrznych, Minister Oświecenia Publicznego, doniósł Jego Cesarskiej Mości i Najjaśniejszy Pan, w skutku przedstawienia Ministra Oświecenia Publicznego, 25 lutego roku bieżącego, Najwyżej raczył zezwolić i rozkazał podziękować Moskiewskiemu ziemstwu powiatowemu, w imieniu Jego Cesarskiej Mości.

Pewien dobroczynca pragnący pozostać niewiadomym, podał do Rady Uniwersytetu Moskiewskiego prośbę, przy której złożył w papierach, 5% kapitał 3,000 rub. i oddzielił w takich samych papierach kapitał 1,500 rub., razem cztery tysiące pięćset rubli, prosząc o ustanowienie przy pomienionym Uniwersytecie: kosztem pierwszego kapitału 3,000 rub., jednego stypendjum na fakultecie medycznym, pod nazwą „Konstantego i Barbary”, a kosztem drugiego kapitału 1,500 rub., ustanowienie jednorazowe coroczne zapomogi dla trzech studentów kończących kurs na fakultecie medycznym.

Najjaśniejszy Pan, w skutku najpoddanniejszego przedstawienia Ministra Oświecenia Publicznego, 25 lutego roku bieżącego, Najwyżej raczył zezwolić, tak na przyjęcie pomienionej ofiary, jak i na ustanowienie na koszt procentów od niej jednego stypendjum i jednorazowych corocznych zapomóg pod nazwą „Konstantego i Barbary”.

Najjaśniejszy Pan, obejrzawszy 22 marca w salach Pałacu Zimowego roboty geodezyjne i topograficzne, wykonane w 1873 r. przez skład Sztabu Jeneralnego i Korpusu Topografów Wojskowych, oraz roboty rysunkowe Głównego Zarządu Inżynierji i pozostawszy zupełnie zadowolonym z ich wykonania, oznajmia szczerą wdzięczność: Ministrowi Wojny, jeneral-adjutantowi Milutinowi i Jego Cesarskiej Wysokości Jeneral-Inspektorowi Inżynierji, Monarsze podziękowanie: Towarzyszowi Jego Cesarskiej Wysokości Jeneral-Inspektorowi Inżynierji; jeneral-adjutantowi Todlebenowi; naczelnikowi Sztabu Głównego, jeneral-adjutantowi hrabiemu Heydenowi; naczelnikowi Wydziału Wojskowo-Topograficznego Sztabu Głównego, jeneral-majorowi Forschowi, i Najwyższemu zadowoleniu wszystkim jeneralom, sztab i ober-oficerom, oraz urzędnikom klasowym, którzy wykonali pomienione roboty.

Przez Najwyższe rozkazy w wydziale Wojny, w St. Petersburgu:

1) 20 marca roku bież., przetranslokowany został, podporucznik 37 Jekaterinburskiego pułku piechoty imienia Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Aleksandra Aleksandrowicza Koziello — do 64 Kazanckiego pułku piechoty imienia Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Michała Mikołajewicza.

2) 21 marca r. b., awansowany został, dla zrównania z rówieśnikami, chorąży 21 Muromskiego pułku piechoty imienia Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Wacława Konstantynowicza Martynow — na podporucznika, ze starszeństwem od 29 grudnia 1873 roku; przeznaczony został, zaliczony do kawalerji armji i wojsk zapasowych, pułkownik Missori-Torriani — do zostawania w rozporządzeniu dowodzącego wojskami Warszawskiego okręgu wojskowego, z pozostawieniem w kawalerji armji; przetranslokowany został, major 11 Fanagoryjskiego pułku grenadierów imienia jeneralissimusa Księcia Suworowa Seidlitz — do 9 Syberyjskiego pułku grenadierów imienia Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Mikołaja Mikołajewicza Starszego; uwolnieni zostali z wydziału Intendentury, zaliczeni do piechoty armji: urzędnik do wzmocnienia Okręgowego Zarządu Intendentury Warszawskiego okręgu wojskowego, major Fullon i nadzorca magazynu żywności dla koni tegoż okręgu, kapitan Timofiejew — obydwa z pozostawieniem w piechocie armji; uwolniony został ze służby, z powodu interesów rodzinnych, chorąży 29 Czernihowskiego pułku piechoty imienia jeneral-feldmarszałka hrabiego Dybicza Zabalkańskiego Smiriagin (Jan) — w stopniu podporucznika.

Przez rozkaz w wydziale Ministerstwa Dóbr Rządowych, 1 marca r. b., mianowani zostali: główny buchalter Zarządu Zachodniego okręgu górniczego Królestwa Polskiego, radca kolejalny Jaszewski — urzędnikiem do szczególnych poruczeń tegoż okręgu; sekretarz Zarządu Zachodniego okręgu górniczego, sekretarz kolejalny Nesterenko — pełniącym obowiązki głównego buchaltera tegoż okręgu; urzędnik kancelaryjny Departamentu Górniczego, sekretarz gubernjalny Bykow — sekretarzem Zarządu Zachodniego okręgu górniczego; docent Instytutu gospodarstwa wiejskiego i leśnictwa w Nowej-Aleksandrii Gudkow — zarządzającym folwarkiem Horyhoreckim, od 26 stycznia.

Przez rozkaz w wydziale Ministerstwa Drog Komunikacji, 16 marca r. b., zatwierdzony został na 1874 rok, pełniącym obowiązki zarządzającego kolejami żelaznymi Warszawsko-Wiedeńską i Warszawsko-Bydgoską, na czas jego wydalenia się z linii kolei lub na wypadek choroby, główny inżynier tycheż koleji Karol Sułkowski; będący w rozporządzeniu Zarządu X okręgu i w delegacji przy byłym jeneral-gubernatorze noworosyjskim i bezarabskim, inżynier rzeczywisty radca stanu Iwaszewski, wydelegowany został do rozporządzenia warszawskiego jeneral-gubernatora, z pozostawieniem w rozporządzeniu Zarządu X okręgu.

W N° 68 Gonca Urzędowego zamieszczona jest Najwyżej zatwierdzona 22 lutego 1874 r. Ustawa Stowarzyszenia Kremieniczuskiego Przemysłu i Handlu Leśnego, które zakłada się dla utrzymania i rozszerzenia czynności tartaku i odlewni mechanicznej, znajdujących się w m. Kamieńczugu w gubernji Poltawskiej, oraz dla założenia nowych zakładów przemysłowych. Założycielami Stowarzyszenia są: Szambelan Dworu Jego Cesarskiej Mości baron Gustaw Ungern-Sternberg, baron Ewald Ungern-Sternberg, Kremieniczuski kupiec 1-ej gildji, poddany austriacki Teodor Schretter i dziedziczny obywatel poczesny Henryk Stapelberg.

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych.

(20 marca 1874 roku).

Zważywszy: że w artykule wstępnym Nr. 71 gazety „Nowoje Wremja” rozwijane są myśli o konieczności urzeczywistnienia takich zasad, które znajdują się w zupełnej sprzeczności z naszą organizacją rządową;

2. że w feljtonie jej Nr. 73 zawiera się podbudzanie nieprzyjaźni pomiędzy różnymi klasami ludności;

3. że w artykule wstępnym Nr. 75, wypowiedziana jest ubliżająca w najwyższym stopniu opinja o stanie szlachekim;

Minister Spraw Wewnętrznych na zasadzie art. 29 rozdz. II Najwyżej zatwierdzonej, 6 kwietnia 1865 r., uchwały Rady Państwa i zgodnie z wnioskiem Rady Głównego Zarządu do Spraw Prasowych postanowił: udzielić gazecie „Nowoje Wremja” trzecie ostrzeżenie w osobie redaktora, asesora kolejalnego Michała Fiedorowa i wydawcy, kandydata praw Józefa Notowicza, i zawiesić wydawanie gazety na sześć miesięcy.

Minister Spraw Wewnętrznych, na zasadzie Najwyżej zatwierdzonej, 14 czerwca 1869 r., uchwały Komitetu Ministrów, uznał za właściwe zabronić sprzedaży pojedynczych numerów czasopisma „Budnik”.

Departament Telegrafów. I. Towarzystwo „Brazilian Submarine Telegraph Co” założyło linję telegraficzną pomiędzy wyspami Madery a św. Wincentego (na oceanie Atlantykim) i otworzyło przesyłanie depesz tą drogą. Telegramy adresowane na wyspę św. Wincentego przesyłają się telegrafem do m. Lizbony, ztamtąd wysyłają się parostatkami pocztowymi do wyspy Madery i dalej do wyspy św. Wincentego przesyłają się nowo założoną linją. Opłata za te telegramy z Rosji Europejskiej wynosi 15 rub. 25 kop. (61 f. s.) za 20 wyrazów.

II. Dla komunikacji Francji z Hiszpanją, zamierzone jest od 1 kwietnia rozpocząć czynności linję podwodną pomiędzy miastami Marsylją a Barceloną.

Rada Miejska Warszawska Dobroczynności Publicznej. Podaje do wiadomości: że z procentów od kapitału zapisowego ś.p. Jakóba Flatowa, bankiera Warszawskiego, na rzecz podupadłych kupców, lub wdów po nich pozostałych; Rada Miejska, łącznie z Członkami Komitetu ustanowionego do wykonania zapisu, na posiedzeniu z d. 18 (20) marca r. b. przyznała w roku bieżącym sześć wsparć w ogólnej sumie rs. 700, a mianowicie:

- 1) Annie Flatow rs. 200
- 2) Leopoldowi Gumbiner rs. 100
- 3) Szmulowi Jakóbowi Włodawer rs. 100
- 4) Markusowi Szał Pozner rs. 100
- 5) Robertowi Hirszeleld rs. 100 i
- 6) Annie Kamińskiej rs. 100.

Wsparcia takowe wyżej pomienionym osobom wręconemi zostały.

Jego Cesarska Wysokość Księżę Piotr Jerzewicz Oldenburgski, w przejeździe z zagranicy do Petersburga, raczył przybyć do Warszawy.

DZIAŁ WEWNĘTRZNY.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

Rolnictwo stanowiące główne zatrudnienie mieszkańców gubernji petrokwowskiej, doskonalą się stale w większych dobrach, w takich zwłaszcza, które wypuszczone są w dzierżawę cudzoziemcom. Z nielicznymi wyjątkami, rolnicy miejscowi nie posiadają kapitałów dostatecznych do prowadzenia gospodarstwa racjonalnego na większą skalę, jakkolwiek znajdują poniekąd poparcie ze strony Banku Polskiego, udzielającego pożyczki na nabycie maszyn i narzędzi rolniczych. Kredyt zaś prywatny przedstawia dla właścicieli dóbr warunki wielce niekorzystne i czyni ich zawisłymi od ludności starozakonnej, która korzysta z każdej sposobności dla eksploatawania ich. Brak kredytu należyte uregulowanie tamuje rozwój i powodzenie gospodarstwa właścicieli większych dóbr. Zaprowadzenie przeto instytucji kredytowych dla rolników byłoby bardzo pożądane i przyniosłoby nieobliczone korzyści, zwłaszcza, że miejscowym właścicielom dóbr nie zbywa na wiadomościach i chęci do poplepszenia gospodarstwa.

Najlepsze i poniekąd nawet wzorowe gospodarstwa znajdują się w powiatach noworadomskim i rawskim, częścią zaś w łaskim, co pochodzi między innymi z urodzajniejszych gruntów, jakie powiaty pomienione posiadają. Dla prowadzenia gospodarstwa wiejskiego w rozleglejszych rozmiarach, niezbędne są znaczne nakłady, abowiem grunta miejscowe wymagają starannej

uprawy, z drugiej zaś strony, brak wody zniewala wielu właścicieli dóbr do sztucznej irygacji pól.

Zamożniejsi dzierżawcy cudzoziemcy, po większej części prusacy, pozaprowadzali gospodarstwa płodozmiennie i używają wydoskonalonych maszyn rolniczych, zarówno konnych i parowych; w większej atoli części majątków istnieje po dawnemu system trzypolowy, którego trzymają się także wściancie. Powodzenie gospodarstwa rolnego w większych dobrach zawisło głównie od dostatecznej ilości rąk do pracy podczas robót polnych. Brakowi sił roboczych miejscowych w gubernji petrokwowskiej zaradza się tem, że przybywa corocznie znaczna liczba robotników z zagranicy, przeważnie z Galicji, tak zwanych goral, t. j. mieszkańców gór Karpackich, lub też, że wynajmują się do robót w polu żołnierze, co jest wielkiem dobrodziejstwem dla wielu właścicieli dóbr, którzy inaczej, z powodu braku robotnika w czasie najpilniejszych robót, ponosiliby znaczne straty.

Co się zaś tyczy gospodarstwa u włościan, takowe polepsza się za każdym rokiem, w miarę wzniesania ich dobrobytu. Bardzo wielką dla włościan doniosłość mają pozaprowadzane w wielu gminach, z fundusów gminnych, kasy pożyczkowe i oszczędności które dają gospodarzowi wiejskiemu możność zaciągania w razie potrzeby pożyczki na procent bardzo umiarkowany.

Włościanie z wsi Sułoszowy, w gubernji Kieleckiej, Balcer Tyrka, orząc rolę, znalazł 18 października 1873 r. niewielkie naczynie gliniane, w którym było 236 sztuk dawnej monety srebrnej, jednego stępla i wartości. Moneta ta jest wielkości pół rubla; na jednej jej stronie, koło otoku, jest napis starożytnym pismem: „Dei gratia Rex Bohemiae,” a na drugiej stronie wizerunek korony królewskiej, na odwrotnej zaś stronie monety fantastyczny wizerunek gryfa, z napisem naokoło „Grossi Pragenses” i znakami „+” („Dziennik Gub. Kielecki”).

Wykaz cen produktów i artykułów żywności w m. Plocku, od 27 lutego (11 marca) do 5 (17) marca 1874 roku włącznie. Za czwartek: pszenicy I-go gatunku 13 rub. 49 kop., II-go gatunku 12 rub. 76 kop., żyta I-go gatunku 9 rub. 30¹/₂ kop., II-go gatunku 9 rub. 20¹/₄ kop., jęczmienia I-go gatunku 7 rub. 38 kop., II-go gatunku 6 rub. 56 kop., owsa I-go gatunku 5 rub. 37 kop., II-go gatunku 5 rub. 16¹/₂ kop., rzepaku 11 rub. 7 k., grochu 8 rub. 61 kop., gryki 7 rub. 87 kop., kartofli 3 rub. 69 kop., kasszy jaglanej 21 rub. 32 kop., jęczmiennej 14 rub. 98 kop., owsianej 19 rub. 68 kop., gryczanej grubej 14 rub. 76 kop., drobnej 21 rub. 32 kop., mąki pszennej I-go gatunku 14 rub. 76 kop., II-go gatunku 11 rub. 48 kop., żytniej I gatunku 9 rub. 84 kop.; II-go gatunku 7 rs. 38 kop.; za funt: chleba pyłowego 3¹/₂ kop., razowego 2¹/₂ kop., mięsa wołowego z opasów stepowych 12 kop., z nieopasów: I-go gatunku 9 kop., II-go gatunku 8 kop., z wołów krajowych 11 kop., cielęciny 9 kop., wieprzowiny 10 kop., baraniny 7¹/₂ kop.; za pud.: siana 40 kop., słomy 20 k.; za wiadro: spirytusu 76% Trallesa 6 rub. 10 k., wódki 46% Trallesa 3 rub. 47 kop.; za worek płócienny czwartwiniowy 75 kop. („Dziennik Gub. Plocki”).

W nocy na 28 stycznia (9 lutego), w powiecie Mławskim, w gubernji Płockiej, włościanka wsi Jezów, Eleonora Dobrzyńska, mająca 17 lat wieku, powracając ze wsi Słupska do domu, zabiła i następnego dnia znaleziona została na polu należącym do wsi Zmięjewo-Kosielne zmarłą.

Dnia 28 stycznia (9 lutego), we wsi Cieslinie, w powiecie Sierpeckim, w tejże gubernji, żona robotnika Marjanna Mirecka, mająca 26 lat wieku, dostawszy się przez nieostrożność w koło młocarni podczas jej biegu, zabiła została na miejscu.

Dnia 16 (28) lutego, we wsi Mokrzku, w powiecie Płockim, dziewczyna Anna Majewska, mająca 12 lat wieku, pracując przy młocarni, została przez nią porwana i zabiła na miejscu.

WIADOMOŚCI MIEJSCOWE.

* W przeszły wtorek, 19 (31) marca, w sali Klubu ruskiego, dość liczna publiczność zgromadziła się na koncert pan Jesipow i Juniewicz. Jakkolwiek publiczność tutejsza ma dla tej ostatniej wielką sympatię, na co też ze wszęch miar zasługuje, tym razem wszelako, mag-neseem przyciągającym publiczność była młoda, uzdolniona pianistka, a to dla tej prostej przyczyny, że z panią Juniewicz, jako z artystką miejscową, oswoiliśmy się już, słyszymy ją często i częściej jeszcze słyszeć ją będziemy teraz, gdy po wyjeździe trupy włoskiej, opera miejscowa odzyska swoje prawa. Co się zaś tyczy pani Jesipow—była ona gościem u nas, i jakkolwiek nie da się zastosować do niej przysłowie, że „nikt nie bywa prorokiem w własnym kraju,” pomimo to, drogą jest ona dla nas, nie tylko jako godny uwagi „prorok,” lecz dla tego także powodu, że posiadaliśmy ją wśród siebie zbyt krótko.

Pani Juniewicz wystąpiła pierwsza na estradę i od niej też zaczęliśmy. W każdej z trzech części koncertu, pani Juniewicz wykonała po dwa numery, w których, z wyjątkiem wielkiej arji z „Fausta,” żywioł operowy był całkiem wyłączony i zastąpiony salonowym, że się tak wyrażymy, żywiołem; ponieważ zaś artystka śpiewała w obec publiczności ruskiej przeważnie, przeto wykonała utwory kompozytorów ruskich: Bałakirewa, Donaurowa i Glinki, i zakończyła swój popis przesłizcznym, znanym powszechnie romansiem Glinki: „Uciszenie się popędu namiętności” („Уймётся волнения страсти”). Romans ten powiódł się świetnie utalentowanej śpiewaczce i zyskał jej grzmiące oklaski. Pani Juniewicz, odznaczając się w ogóle głębokim pojmnowaniem i szczerem uczuciem, którem umie natchnąć każdy z wykonywanych przez nią utworów, oddała z szlachetną prostotą i gustem ze wszęch miar wytwornym, poważną, serdecznie-łaskawą melodję pieśni, która wyszła z jej piersi jak smutna skarga wyrzucająca się z serca zniekanego sprzecznoscią wewnętrzną, upadającego pod brzemieniem walki z namiętnością. W ogóle pani Juniewicz, jako uczennica konserwatorium petersburskiego, odbyła dobre studia muzyczne, co łatwo spotrzędz w metodzie jej śpiewu. Śpiewa ona wytwornie, a co najważniejsza, umie zawsze obudzić sympatię w słuchaczach szczerością, prostotą i serdecznością uczucia. Nie mała też zaletą jest i to, że pani Juniewicz, jakkolwiek nie rosjanka, wymawia wyrazy ruskie bardzo czysto i jasno i akcentuje takowe wielce starannie.

Przechodzimy teraz do naszego świętego meteoru, który przyswiecał nam zbyt krótko niestety, pozostawiając w umyśle naszym pamięć promienną i upoiwszy serca nasze jakimś smętami, słodkimi, uroczymi, pie-szczoliwymi dźwiękami. Po wprawieniu nas w zdumienie świętą stroną swego talentu potężnego i różnorodnego podczas 9-go koncertu Towarzystwa muzycznego, pani Jesipow ukazała się nam w całkiem innym świetle, wykazała inną stronę swej indywidualności artystycznej: tklivosc niewieścią i promiennosc serca. Program złożony był z utworów kompozytorów tegoczesnych, i z tego powodu słyszeliśmy nie jedną, dość dziwną ze strony publiczności uwagę: dla czego artystka nie daje się słyszeć z utworami klasycznymi? Dla czego nie zagra nam jakiego utworu Beethovena lub przynajmniej Mozarta? Nie jeden poeta porównywał publiczność z kochanką kapryśną; niechże wolno będzie skromnemu recenzentowi porównać ją... z temi pieczołomami dziećmi, które siadając do stołu wytwornie zastawionego, naprzykrzają się ażeby dano im to właśnie, czego nie ma na stole. Jak skoro program nie obejmuje klasyków, wnet publiczność dopomina się o nich uporeczywie. Lecz jak skoro wykonywany jest jaki utwór klasyczny, publiczność zaczyna powiadać i daje się słyszeć szepot: „Piękne to wprawdzie, wzniosłe, lecz zbyt poważne; mamy przecież tyle rzeczy przystępniejszych.” Tak samo było i tym razem. Lecz trudno dogodzić wszystkim. Tymczasem zaś program p. Jesipow był ułożony po mistrzowsku: Barcarolla (op. 30), la mineur A. Rubinsteina, była nie wygłaskiwana, lecz wyspiewana, i ten śpiew uroczy, tklivy i szeroki zarazem, obudził w naszej wyobraźni cały obraz poetyczny: *Canale Grande* w Wenecji przy świetle księżycy; gondola posuwa się zwolna po powierzchni wody, pieśni zaś gondoljera towarzyszy rozmowa namiętna, prowadzona *mezzo voce*... Barcarolla ta technie młodocianością, świeżością, jak pierwsza miłość, pierwsze niejasne przecucie tego szczęścia, którem życie obdarza nie wielu wybranych. Jak błogo oddziaływają te czyste, promienne dźwięki na człowieka zniekanego walką z rzeczywistością! Zapomina on na chwilę całą prozę i ezezość życia, serce jego ulega pomimowolnie uczuciu tkliwemu.

Uroczą, pełną prostoty, naiwną idylją Leszetyckiego „Les alouettes” (skowronki), błyszczy jakby jasnym promieniem słońca i odznacza się tklivoscia i swobodą, jak śpiew pasterka wiosennego. Wykonanie tego utworu przez panię Jesipow, wyższe nad wszelkie pochwały, przeniosło nas myślą w sferę styczności bezpośredniej z naturą, w tę sferę, która podług słów Goethego, pokrzepia duszę i odśladza krew.

Nie można nie podziękować naszej artystce za to, że zamiast zamieszczonej w pierwszej części koncertu, tak ogranej już Etydy koncertowej Liszta, najeżonej trudnosciami mechanicznymi, lecz zdaniem naszym, nie zbyt artystycznej, wykonała inny utwór Liszta, przesłizczny „Taniec Gnomów,” który słyszeliśmy już podczas koncertu w Towarzystwie muzycznym, lecz którego słuchaliśmy powtórnie z wielką rozkoszą, przyczem zrobiliśmy następujące spostrzeżenie: okoliczność tak blaha na pozór, jaką jest powtórzenie tego utworu, przekonała nas o nowej jeszcze zalecie pani Jesipow: tworzy ona nieustannie, nie powtarza się, nadaje coraz inny odcień temuż samemu utworowi. Przymiot ten świadczy o samodzielnosci artystki, nie dającej się kre-

pować rutyną.

Czarująca „Berceuse” Szopena wykonaną została tak, że nikt inny może, oprócz kobiety, nie jest w stanie pojąć i oddać tę tklivą, pełną miłości pieśń matki uad kołyską śpiącego dziecięcia.

Wale karnawałowy Tausiga przeniósł nas do całkiem innego świata wesołości szumnej, dziarskiej, spotkań pełnych tajemniczości, gdy z pod zimnej półmasksi błysnie oko czarującej piękności.—do tego świata drażniących półsłówek i napomknien, gdzie wszystko jest szumne, zagadkowe, niekiedy zaś poetyczne nawet dla tego tylko, że pokryte tajemniczością. Wale ten zakończył koncert, który był tryumfem dla artystki, przywolywanej bez końca i nagradzanej za każdym razem pełnemi zapalą, grzmiącemi oklaskami. Niewielkie kółko miłośników i prawdziwych znawców muzyki ofiarowało pani Jesipow przesłizczny bukiet, który doręczył koncertante p. J. Andrejew. Wykonała ona nad program „Moment Musical” Schuberta i inny jeszcze świetny utwór.

Nadmieniamy przytem, że kto nie słyszał gry pani Jesipow z towarzyszeniem orkiestry, ten stracił bardzo wiele, nie miał bowiem sposobności przekonania się o głównej jej sile; wśród tego zespolenia instrumentów, góruje ona nad nimi wszystkimi, wyprowadza fortepian na pierwszy plan, panuje nad orkiestrą, jest jej wodzem i udziela jej eżaszkę swojej energii i siły, — słowem, orkiestra gra przy niej rolę chórów starożytnych w trajedjach klasycznych. Lecz występując przed nami sama jedna, z utworami salonowymi, pani Jesipow wywarła na nas inne wrażenie, któremu nie można oprzeć się: ukazała się nam ona jako weielona graja, tklivosc niewieścia i wywołała przed oczy nasze ten poetyczny i niezrównanie piękny obraz muzyki, jaki Alfred de Musset skreślił w jednym z najpiękniejszych swoich utworów.

W osobie pani Jesipow witamy po raz pierwszy rosjankę, która przedstawiła się nam w całej okazałości potęgi artystycznej, z całą czarującą pięknością i głębokością swoich motywów wewnętrznych... Witamy ją z całego serca w obranym przez nią zawodzie i spoglądamy bez obawy w jej przyszłość; jeżeli, pomimo młodocianego wieku, składa ona dowody tak znacznego postępu, to czegoż nie zdoła dokonać z postępnym czasem, albowiem daleką jest ona jeszcze od „dokonania tego wszystkiego co może”, nie zabraknie zaś jej wytrwalosci i energii do coraz większego doskonalenia się. Talent prawdziwy nie zna stagnacji, nie zatrzymuje się w pół drogi, zwłaszcza jeżeli powoduje nim myśl śmiała i trzeźwa. Że zaś jedno i drugie właściwem jest pani Jesipow, dowiodła nam ona tego swą indywidualnością artystyczną. Niechże więc krzyczy naprzód śmiało i wytrwale po drodze do doskonałości artystycznej—czego zyczymy z całego serca naszej więcej niż uzdolnionej artystce i o czem przekonani jesteśmy.

Miłośnikom muzyki w ogóle i ezeicielom pani Jesipow w szczególności zakomunikować możemy ze źródła wiarogodnego wiadomość, że przyjedzie ona znou do Warszawy 11 (23) kwietnia i da wielki koncert (w Wielkim teatrze). Obiegają już pogłoski o programie zdumiewającym swą śmiałością i ogromem, artystka bowiem zamierza wykonać trzy koncerty z towarzyszeniem orkiestry. Nie do uwierzenia to!

Obecnie pani Jesipow pojechała do Pskowa, gdzie wystąpi z koncertem, ztamtąd zaś wróci do Petersburga.

* Tydzień handlowy. Na targu warszawskim dowoży zboża w ubiegłym tygodniu miały miejsce tylko przez dwa dni.

Cukier. W interesie tego produktu, miały miejsce obroty tylko na spoczybie miejscowe po cenach zaprzestozgotowionych.

Oko wity dowoży, jako w dniach przedawiecznych, były szcuple, choć kupna przytem była mała, a ceny obniżyły się o 1—1½ kop.; placono do rs. 1,92 za garniec.

Wielna. W produkcie tym uskuteczono niektóre transakcje; a mianowicie zakupiono dla Stieglitza do Petersburga 150 centarów wlny średnio-cienkiej kaliskiej po 86 — 90 talarów, Kupiec z Tomaszowa nabył 60 centarów średnio-cienkiej podlaskiej po 84 talarów. Do Ozorkowa nabyto z Białegostoku 250 pudów wlny półtawskiej po 20½ rs. Fabrykant z Tomaszowa traktował kupno 1,000 pudów wlny półtawskiej, znajdującej się w składzie bankowym, lecz odrzucił w trakcie kupna wiadomość o bankructwie dwóch domów w Cesarstwie, które mu dłużne są, wstrzymał kupno. W interesie terminowym nic nie robiono. Fabrykanci którzy zwykle w obecnym czasie mają już wiele towaru nabytego, w tym roku żadnych jeszcze transakcji nie uskutecznieli. (Gaz. Handl.)

Z INNYCH GUBERNIJ.

* Z Petersburga.—Poselstwo japońskie. Cesarz japoński, powodowany życzeniem wzmożenia węzłów przyjaźni z Rosją, mianował swego posła, który ma rezydować stale w tutejszej stolicy. Podług *Birz. Wied.*, sprawujący interes, Josimoto Chanabusa, przyjechał do Petersburga 11 (23) marca. Przy nim znajdują się: dwaj sekretarze, Chirozu Nakamura i Cikutama Siga, którzy mówią płynnie po francuzku, angielsku i rusku, oraz członkowie poselstwa: Kaouaki Jamonouci i Tridnanori Najto. Poselstwo wyjechało z Japonji, skierowało swą podróż przez Indie Wschodnie, kanał sueski, i zwiedziwszy Kair i Aleksandryę, udało się do Neapolu, z kąd koleją żelazną przybyło do Florencji, następnie zaś do Medjolanu i Paryża, poczem zwiedziło Wiedeń, Warszawę i inne ważniejsze miasta położone po drodze. Razem z poselstwem przyjechali: były poseł nasz w Pekinie, generał-major A. E. Włangali i małżonka posła pruskiego w Pekinie i byłego sprawującego interes w Japonji, E. Bützowa. Posel zaś nadzwyczajny i minister pełnomocny, vice-admirał J. Eno-

mato (jak donosi telegram otrzymany z Jeddo), znajduje się już w drodze, wyjechał bowiem z Japonji 10 marca podług nowego stylu.

* Zwykły koncert w Petersburgu, na rzecz inwalidów, odbył się 19 marca; teatr, jak zwykle tego dnia, był przepelniony, przyczem większość publiczności stanowili wojskowi.

O godzinie 8¼, do sali koncertowej przybył raczyli Ich Cesarskie Wysokoscie Cesarzewicz Następca Tronu, Wielcy Książęta: Włodzimierz i Aleksy Aleksandrowicze, Konstanty Mikołajewicz Starszy i inni członkowie Najjasniejszej Rodziny. Następnie rozpoczął się koncert.

Jego Cesarska Mość Najjasniejszy Pan raczyli przybył do sali teatru o godzinie 9-ej i powitany był dźwiękami hymnu narodowego.

Charakter programu koncertu był przeważnie wojskowy. P. Wurm dyrygował orkiestrą, w której brało udział 976 żołnierzy (596 muzykantów, 42 doboszów, 338 śpiewaków), i oprócz tego 100 śpiewaków naddwornych.

Program koncertu wykonany został z zwykłą dokładnością. Na zakończenie koncertu wykonany był hymn narodowy.

* Istniejące w Koroczu, od 1868 roku, progimnazjum o czterech klasach, utrzymywane kosztem ziemstwa, jak donoszą *S. Peterb. Wied.*, zostanie zreorganizowane na gimnazjum klasyczne o siedmiu klasach.

* Korespondent *Odeskiego Wiestn.* pisze, że klub miejski jelizabetgrodzki, na propozycję kilku członków, uznając możność przeznaczania części swoich środków na oświatę ludową, polecił wybranej w tym celu komisji nakreślić ustawę rady opiekuńczej ubogich uczniów m. Jelizabetgradu. Projekt ustawy został już obecnie ukończony. Rada opiekuńcza składać się ma z wszystkich członków zebrania i z ofiarodawców mających spólczucie dla sprawy oświaty ludowej. Środki do przychodzenia w pomoc uczącym się, zależeć będą na składach od członków, ofiarach dobroczynnych, niektórych dochodach stałych klubu i na wpływach, które dawane będą na scenie urządzonej w tym celu w sali klubu. Interesami rady opiekuńczej kierować mają, ażeby wybrane w tym celu osoby, łącznie z radą gospodarzy klubu.

* *Wiestn. Promyszl.* donosi, że oddany został pod zatwierdzenie rządu projekt zawiązać się mającego w m. Astrachaniu Towarzystwa badaczy kraju astrachańskiego.

* Z Astrachania telegrafują do gazety *Golos*, że 15 (27) marca rzeka Wołga oczyszcza się już całkiem od lodu.

LISTA

nagród przysądzonych przez międzynarodowy Sąd biegłych wystawcom Ruskiego oddziału wystawy powszechnej w Wiedniu w 1873 roku.

(Ogłaszana z rozporządzenia Najwyższej ustanowionej Komisji do udziału Rosji w wystawie powszechnej w Wiedniu w 1873 roku)

(Dalszy ciąg 1).

GRUPA XVII.

Żeglarstwo.

Dyplom honorowy.

Obuchowskiej odlewni stali, w St. Petersburgu; Ministerstwu Marynarki, w St. Petersburgu.

Medale postępu.

Maksimowowi F., w St. Petersburgu, za gwiazdkę do mierzenia kalibru dział żłobkowanych; Popowowi, vice-admirałowi, w St. Petersburgu, za projekt monitora „Cesarz Piotr Wielki”; Szepakowskiemu Aleksandrowi, w St. Petersburgu, za latarnię do nocnych sygnałów.

Medale zasługi.

Bielawienicowowi, kapitanowi 1 klasy, w St. Petersburgu, za narzędzie do poprawiania omyłek w zbeczeniu kompasu (narzędzie dewjacyjne); Warsztatowi galwanoplastycznemu portu Kronsztadzkiego, za roboty galwanoplastyczne; Departamentowi Hydrograficznemu Ministerstwa Marynarki, w St. Petersburgu, za mapy i latarnie sygnałowe dla statków wojennych; Kreitonowi W., w Abo, za kołowrot parowy; Jakowienko Pawłowi, w Odesie, za medal paskiego statku rzecznoego.

Medal wykwińskiego gustu.

St. Petersburgskiemu rzecznoemu Jacht-Klubowi, za szalupki.

Medale współpracownictwa.

Krabemu N. K., admirałowi, w St. Petersburgu, za pomoc do udoskonalenia dział stalowych w Obuchowskiej odlewni stali; Warsztatowi Kronsztadzkiemu szalupowemu, za parowy bat.

Dyplom uznania.

Aboskim warsztatom okrętowym (Towarzystwo akcyjnej), za modele statków, bloki i liny; Museum marynarki, w St. Petersburgu, za model jachtu Cesarskiego „Liwadja”; Makarowowi Stefanowi, w St. Petersburgu, za masę do zalepiania w statkach żelaznych przedziurawianych podwodnych; Nozikowowi Piotrowi, w St. Petersburgu, za model aparatu sterowego na statkach pancernych.

GRUPA XVIII.

Budownictwo i architektura cywilna.

Medale postępu.

Raschemu Pawłowi, w Rydze, za przyrząd dla próbowania trwałości materiałów budowlanych; San-Gallemu Franciszkowi, w St. Petersburgu, za ulepszenie aparatów wentylacyjnych; Subbotinowi Mikołajowi; za budowę wielkiego żelaznego doku pływającego, skła-

*) Patrz Nr. 63 *Dzien. Warsz.*

dającego się z kilku części; Tisenhausenowi baronowi Eugeniuszowi, w St. Petersburgu, za model wielkiego doku.

Medale zasługi.

Jefimowowi Bazylemu, w gubernji St. Petersburgskiej, we wsi Sławiance, za cegłę ogniotrwałą; Karasińskiemu Leonowi, w Warszawie, za plan biblioteki; Putilowowi Mikołajowi, w St. Petersburgu, za model Moskiewskij wystawy politechnicznej; Rastierajewowi Sergiuszowi, pod St. Petersburgiem, za cegłę i wyroby z gliny; Simonowowi O., akademikowi-budowniczemu, za album projektów architektonicznych; Schmidtowi Karolowi, w Poderaa pod Rygą, za cement portlandzki i romański.

Dyplom uznania.

Aksenaziemu, w Odesie, za rysunki mostów na kolejach żelaznych; Welkemu Alfonsovi, w Kielecach, za marmur; Wolgunowowi Eljaszowi, w Smoleńsku, za rysunki budowli kolei żelaznych; Holbordowi Leonowi, w St. Petersburgu, za projekt fabryki gazowej; Gerikemu Karolowi, w St. Petersburgu, za palony i mielony alabaster; Marconiemu, w Warszawie, za wykonanie budowy kolei żelaznych; Friedrichowi Piotrowi, w Warszawie, za plany: szpitala, kościoła katolickiego i budowli gospodarsko-wiejskich; Czechanowskiemu Janowi, w gubernji Petrokowskiej, we wsi Grodźcu, za cement.

GRUPA XX.

Typy mieszkańk wiejskich.

Dyplom honorowy.

Gromowowi Eljaszowi, w St. Petersburgu, za wzór domu włościańskiego z gubernji Kostromskiej.

Medal współpracownictwa.

Usupowowi Dymitremu, u Eljasza Gromowa w St. Petersburgu, za wykonanie budowy domu włościańskiego z gubernji Kostromskiej.

Dyplom uznania.

Dobleskiemu Towarzystwu Gospodarstwa Wiejskiego, w gubernji Kurlandzkiej, w Doblenie, za model lotyżskiego domu włościańskiego, pod Rygą.

GRUPA XXI.

Zwyczajny przemyśl domowy.

Medal zasługi.

Archiwiewicowowi, w m. Orle, za koronki; Jelizarowiczej Anizji i Bielomowownom Eufrozynie i Marji, w gubernji Orenburskiej, w powiecie Orskim, w osadzie Górno-Jeziorniej, za roboty ręczne; Jenikiejewiczej księżnie Barbarze, w gubernji Penzeńskiej, we wsi Golowaczewce, za roboty ręczne; Nowosiłowiczej Elżbiecie, w Moskwie, za koronki; Sysojewicowi, w St. Petersburgu, za koronki; Filowowi A., w Rydze, za rany do fotografii.

Medale współpracownictwa.

Zarządowi Lesnemu gubernji Wiackiej, za zbiór robót koszykarskich; Museum Politechnicznemu w Moskwie, za pomoc w urządzeniu Turkiestanskiego oddziału wystawy; Tichomirowej Matrenie z synami, w Kazaniu, za zbiór alabastrów odcisków; Funkowej Marji, w St. Petersburgu, za zbiór ruskich włościańskich robót ręcznych; Zarządowi Dóbr Rzecznoych gubernji Czerniowuskiej, za zebranie wzorów robót włościańskich ruskich.

Dyplom uznania.

Bajandurowowi, w Tyflisie, za hafty; Bartolomejowej Poliksenie, w gubernji St. Petersburgskiej, w Carskiem Siolu, za hafty; Belibokowowi Grzegorzowi w Tyflisie, za roboty srebrne; von Brigotowi Magnusowi, w Helsingforsie, za kołowrotek, wyrzeźbiony z kości słoniowej; Kusznierowowi Teodorowi, w gubernji Kutaiskiej, w m. Ozurgety, za roboty tokarskie z drzewa; Malchanowiczej Marji, w gubernji Orenburskiej, w stancji Górno-Jeziorniej, za roboty ręczne; Mamasachisowowi, w Tyflisie, za szkatulki drewniane obite blachą; Michajłowowi W., w gubernji Twerskiej, w m. Kresteach, za meble drewniane; Safonowowi Serjuszowi, w gubernji Moskiewskiej, w osadzie Troicko-Sergiejewskiej, za łyżki drewniane—palmowe i klonowe, za obrazy z cyprysu; Sidorowiczej, za roboty rzeźbione z drzewa; Skalkinowowi Pawłowi, w gubernji Twerskiej, we wsi Murawjewie, za topory; Sulchankowowi J., w gubernji Tyfliskiej, w powiecie Goryjskim, za sukna z koziej wlny; Filipowiczej Oldze, w m. Włodzimiersku, za roboty rzeźbiarskie z drzewa; Chrienowiczej Annie, w Samarze, za roboty na drutach; Czapar-Chodzi-Akpiar-Ogly, w Karabachu, za dywany; Czajkalinowi, za skrzynki; Szelmakowowi J., w gubernji Twerskiej, we wsi Murawjewie, za topory; Szusanowowi Ignacemu, w Dagestanie, za sukna. (d. n.)

TELEGRAMY

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Konstantynopol, 5 kwietnia. Wezr zawiązał znakomitszych katolików, i czyniąc ich osobiscie odpowiedzialnymi za opór ludności, oświadczył, że rząd domaga się ich kościoła. Wczoraj zgromadzenie 300 znakomitszych katolików zdecydowało stawic opór. Postanowienie to sprawilo wielkie wrażenie.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

* Wiadome są czytelnikom szczegóły dotyczące trudności przez jakie przechodzi w Niemczech prawo wojskowe. Obecnie rzeczy jakoby przybrały lepszą postać a to w skutek zagrożenia rozwiązaniem parlamentu przez p. Bismarka, w rozmowach jego z rozmaitemi członkami tego zgromadzenia. Gazeta *Provincial Correspondenz* czyni następną aluzję do tych rozmów, w najwcześniejszym numerze swoim: „Im więcej książę kanclerz miał prawa spodziewać się (powiada ten organ urzędowy) że znajdzie w parlamencie terazniejszem silne i chętne poparcie, tem więcej i przykrzej musiał zostać dotkniętym przez zawikłania parlamentarne, jakie zaszły w czasie jego przymusowej bezczynności, a które grożą zwichnięciem najwznioslejszych tendencji jego politycznego dzieła; musiał pewnie doznać nader nieprzyjemnego wrażenia spostrzegłszy, iż

